

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Prezenta traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Această traducere nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea indicația cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul acestui document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă de informare privind jurisprudența Curții Nr. 112

Octombrie 2008

Renolde c. Franței - 5608/05

Hotărâre 16.10.2008 [Secția V]

Articolul 2

Obligații pozitive

Sinuciderea unui deținut suferind de tulburări psihice în izolator: *violare*

Articolul 3

Tratament degradant

Tratament inuman

Plasarea unui deținut cu tulburări psihice în izolator pentru patruzeci de zile: *violare*

În fapt: Fratele reclamantei, care a fost diagnosticat într-un raport medical cu tulburări psihice, se afla în arest preventiv. El a fost transferat într-un alt penitenciar. În fișa sa de detenție acesta era descris ca fiind o persoană normală și era menționat un tratament sedativ. Cu toate acestea, la două zile după transferul său, deținutul a încercat să se sinucidă tăindu-se la brațe. O echipă psihiatrică de urgență a diagnosticat un acces de delir acut și i-a prescris un tratament. Medicamentele îi erau acordate de două ori pe săptămână, însă nu s-a luat nicio măsură pentru a verifica dacă reclamantul le lua cu adevărat. El a fost ulterior pus în grija serviciului regional medical și psihologic și plasat singur în celulă, unde a fost supus unei supravegheri speciale efectuată prin vizite mai frecvente.

Cu toate acestea, deținutul a agresat o supraveghetoare și a fost sancționat cu 45 de zile de izolator. A doua zi după sancționare, deținutul i-a scris surorii sale o scrisoare în care îi spunea că nu mai poate continua așa. După ce a văzut scrisoarea, avocata sa a solicitat o evaluare psihiatrică pentru a verifica compatibilitatea stării sale psihice cu plasarea sa în izolator. Însă deținutul a fost găsit spânzurat în celula lui înainte de a putea fi examinat. Cu trei zile mai devreme, deținutului i-au fost date medicamente pentru mai multe zile, dar, din nou, fără a se verifica dacă acestea au fost luate.

Procurorul a inițiat o anchetă preliminară în urma căreia s-a constatat, printre altele, că fratele reclamantei s-ar fi sinucis și că în corpul său nu erau urme de medicamente. În consecință, procurorul a solicitat efectuarea unei anchete judiciare în privința posibilei infracțiuni de ucidere din culpă cu autor necunoscut. Frații și surorile defunctului s-au constituit părți civile. Judecătorul de instrucție a dispus întocmirea unui raport de către doi experți psihiatri, care au ajuns la concluzia că fratele reclamantei era apt pentru detenție într-o zonă disciplinară a închisorii și că motivul lipsei medicamentelor din corpul său a fost decizia sa proprie de a nu urma tratamentul prescris. Având în vedere antecedentele sale de delir, această decizie a deținutului ar fi putut duce la creșterea riscului de suicid. Avocatul părților civile a solicitat judecătorului de instrucție să inițieze o urmărire penală în privința infracțiunii de ucidere din culpă a deținutului pe motiv că măsurile luate pentru siguranța și îngrijirea sa ar fi fost inadecvate. Avocatul a mai susținut că viața deținutului, cunoscut ca fiind extrem de fragil, a fost pusă în pericol prin aplicarea pedepsei cu detenția în izolator și că el nu ar fi beneficiat de asistența pe care avea dreptul s-o primească în calitate de persoană vulnerabilă. Judecătorul a respins această cerere, reținând că fratele reclamantei fusese supravegheat de către specialiști într-un mod adecvat, și că sinuciderea acestuia părea să se fi produs din cauza unei tulburări psihotice, neexistând motive de a suspecta existența unui sindrom depresiv. Această decizie a fost menținută în apel.

În drept: Articolul 2 - Materialele dosarului indică asupra faptului că autoritățile știau încă din momentul primei tentative de suicid că fratele reclamantei suferea de tulburări psihotice acute, în măsură să conducă la acțiuni de auto-vătămare. Deși starea deținutului era variabilă și nu exista neapărat un risc iminent de tentativă de sinucidere, pericolul era totuși real și deținutul trebuia monitorizat îndeaproape pentru prevenirea unei deteriorări bruște a stării lui. Având în vedere starea deținutului, era de așteptat ca autoritățile să ia măsuri special adaptate pentru a stabili dacă starea acestuia permitea menținerea lui în detenție. Totuși, în pofida tentativei de suicid și a diagnosticului referitor la starea sa de sănătate mentală, problema internării deținutului într-un spital de psihiatrie nu pare să se fi pus vreodată. Mai mult decât atât, după ce au omis să dispună detenția fratelui reclamantei într-un stabiliment adecvat, autoritățile ar fi trebuit cel puțin să-i ofere acestuia un tratament medical care ar fi corespuns gravității stării sale. Fără a neglija dificultățile cu care se confruntau autoritățile penitenciare, Curtea are dubii serioase privind corectitudinea deciziei de a lăsa un deținut suferind de tulburări psihotice să-și administreze singur și nesupravegheat medicamentele. Chiar dacă nu se cunoaște motivul care l-a împins pe fratele reclamantei la suicid, omisiunea autorităților de a se asigura că acesta își lua medicamentele zilnic a contribuit la decesul lui. În cele din urmă, starea sa psihică nu pare să fi fost luată în considerare odată ce la trei zile după prima sa tentativă de suicid, consiliul disciplinar i-a aplicat cea mai aspră pedeapsă și anume detenție timp de 45 de zile într-un izolator. Prin aceasta fratele reclamantei a fost izolat, lipsit de vizite și de orice activitate, agravându-se astfel riscul de suicid. În lumina tuturor acestor elemente, Curtea concluzionează că

autoritățile nu s-au achitat de obligațiile lor pozitive de a proteja dreptul la viață al fratelui reclamantei.

Concluzie: violare (în unanimitate).

Articolul 3 - În cauza *Keenan c. Regatului Unit* (nr. 27229/95, ECHR 2001-III, Notă de informare nr. 29), Curtea a constatat că aplicarea a ceea ce a fost descris ca pedeapsă disciplinară severă de 7 zile de izolare într-o zonă disciplinară și 28 de zile de detenție suplimentară a constituit un tratament interzis de Articolul 3 al Convenției. Sancțiunea impusă în cazul fratelui reclamantei, a fost mult mai severă, susceptibilă să frângă rezistența fizică și morală a acestuia. El suferea de angoasă și desperare în acel moment. Într-adevăr, cu opt zile înainte de deces, starea deținutului i-a părut avocatei sale atât de îngrijorătoare încât aceasta a cerut imediat judecătorului de instrucție să dispună o evaluare psihiatrică a aptitudinii acestuia de a fi deținut în izolator. Prin urmare, pedeapsa aplicată fratelui reclamantei a fost peste limita asprimii tratamentului care putea fi impus unei persoane bolnave psihic, constituind astfel pedeapsă/tratament inuman și degradant.

Concluzie: violare (în unanimitate).

© Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului
Acest rezumat redactat de Grefă nu obligă Curtea.

Apăsați aici pentru [Notele de informare referitoare la jurisprudență](#)

© Consiliul European/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012.

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului European (www.coe.int/humanrightstrustfund). Ea nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă nicio responsabilitate pentru calitatea acesteia. Ea poate fi descărcată din baza de date a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din orice altă bază de date căreia HUDOC i-a transmis acest document. Traducerea poate fi reprodușă în scopuri necomerciale cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime împreună cu indicația de mai sus privind drepturile de autor și referința la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului European. Orice persoană care intenționează să utilizeze fragmente din prezenta traducere în scopuri comerciale este rugată să contacteze adresa următoare: publishing@echr.coe.int

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and

reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int .

© **Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int